

Sadovi se dá jen skončit. Proto je tak trapný surrealismus, který si usmyslel, že na Sada naváže, že 120 dnů je vlastně začátek a inspirační zdroj... (1. S.: Byla tuhle v Bmě Pluháčkova Lod' literátů, a byl tam i Pavel Rezníček. Šel okolo Pavla Řezníčka Jáchym Topol: Pane, vy jste ten slavnej Topol? Pane, vy jste čurák a piča. Šel okolo Pavla Řezníčka Petr Borkovec: Pane, vy jste ten básník Borkovec? Pane, vy jste čurák a piča. - Aha, pochopil jsem díky Pavlu Řezníčkovi, tak to je ten surrealismus.)

Sadovi hrdinové ústy i skutky vehementně popírají Boha - ale přitom si dávají záležet na důmyslném rouhání, a rouhání je činnost, kterou může konat jedině člověk věřící. Skutečný ateista se rouhat nemůže, nemá proč, nemá proti komu. Mezi Sadovými zvrhlíky je i množství kněží, ale i v ohni perverzí zůstávají kněžimi - jejich "ex opere operato" Sade nepopírá: Když v druhém měsíci Sodomy dojde na probírání perverzí, užívajících prvků katolického kultu, musí biskup Gedén ze čtyř původců a dirigentů celé Sodomy) nejdříve hostie posvětit, aby mohly být při následujících rafinovaných špumpmáckých použity.

Chápu, že to vše je jen hypotéza, navíc vyslovená ne poprvé (Lely zmiňuje studii Pierra Klossowského Sade, můj bližní, která vyšla už roku 1848...). V Sadově životě nic nesvědčí o tom, že by snad VĚDOMĚ koncipoval své romány jako jakýsi "katechismus via negativa", a tak se o tom, "jak to vlastně myslel", můžeme hádat donekonečna, a bez výsledku.

Mám proto za mnohem cennější jiný směr uvažování: Místo Sada v tradici katolické literatury. Francouzská katolická literatura druhé půle 19. století přece vyzvedá na piedestal prokleté básníky, ony zobrazovatele zla, SAMY v něm hluboko uvízlé. Barbey d' Aurevilly a po něm Léon Bloy velebí Baudelaira, Verlaina a Rimbauda jako nejvýznamnější duchovní autory své doby. Za ještě významnější však pokládáme vlastní dílo Barbeyovo: Kdo jiný dokázal tak sugestivně, s hlubokou empatií, popsat rafinovaný zločin, rouhačství, ateismus, zhoubnou vášeň? Barbey d'Aurevilly pohor